

Телефон алаяқтарының құпиясын қалай жария етуге болады: алдаудың үш белгісі

Қаскүнемдер күннен күнге белсене түсіп, түрлі телефон нөмірлерінен қоңырау шалады және үнемі ақша туралы сөз қозғайды. Олар азаматтардың дербес деректері мен төлем ақпаратын қолға түсіру және олардың ақшасына қол жеткізу үшін барлық айла-шарғыларға барады.

Финграмманың кең таралған схемасын мысалмен қарастырып көрелік және қаскүнемдерді ажыратуға болатын үш маңызды белгіні анықтайық.

№1 белгі. Алаяқтар бірінші болып телефон соғады.

Қаскүнемдер сіздің банктің «қауіпсіздік қызметінен» қоңырау шалып тұрмыз деп, сіздің банктік мобильді қосымшаңызға байланыстырылған телефон нөміріңіздің өзгергенін жөнінде хабарлайды. Алаяқтық әрекеттердің алдын алу үшін «банктің қауіпсіздік қызметі» сіздің банктік шотыңызды 180 күнге бұғаттауға мәжбүр, – деп қорқытады.

Ақшанызды «құтқарудың» бірнеше нұсқасы бар – оны «қауіпсіз» шотқа аудару, ол үшін карточканың толық деректемелері мен SMS-пен келетін кодты айтсаңыз немесе бүкіл әлемде онлайн-алаықтармен күресу үшін қолданылатын «құпия» қосымшаны жүктеп алсаңыз болды.

Бұл жерде олардың діттегені – AnyDesk және TeamViewer, олардың көмегімен алаяқтар қашықтан кез келген құрылғыға қосылып, оларды басқара алады.

AnyDesk-ті іздеу функциясынан «қолдау» сөзін теріп, Play Market немесе App Store-дің кез келген ресми дүкенінен табуға болады. «AnyDesk деп аталатын ромб пішінді қызыл түсті қосымша пайда болады, оған басасыз да орнатасыз. Бұл біздің алаяқтыққа қарсы күрес жөніндегі ресми қосымшамыз», – бұл алаяқтардың үнемі айтатын сөздері.

КЕҢЕС: қоңырау шалып, бірден ақша жайында әңгіме қозғаған адамға, ол өзін кім болып таныстырса да сенбеңіз. Бейтаныс адамның айтқанын істеп, ол айтқан нұсқауларды орындамаңыз, әсіресе оған өзіңіз туралы ақпарат бермеңіз.

Күмән туғызатын қосымшаларды жүктемеңіз! Адамдардың көбі құрылғыны өшіру арқылы қашықтан қол жеткізу сессиясын тоқтатқан жағдайда алаяқтар онлайн-банкингке қол жеткізе алмайды деп ойлайды. Алайда, қылмыскерлер бірнеше секунд ішінде пайдаланушының телефонындағы барлық деректерді оқып, оны өз құрылғысына жібере алады. Сондай-ақ, алаяқтар қашықтан қол жеткізу бағдарламаларын пайдалана отырып, басқа маңызды ақпаратты: пайдаланушы аккаунттарының, электрондық пошта-парольдерін мемденуі, байланысатын тұлғаларды біліп алуы

мүмкін. Немесе олар өздерінің құрбандарының гаджетіне маңызды мәліметтерді жіберетін, SMS-кодтар мен Push-хабарламалардағы кодтарды қоса алғанда, тыңшылық қызметті атқаратын бағдарламаларды «енгізе» алады.

№2 белгі. Алаяқтардың мақсаты – эмоция тудыру, ызаландыру.

Қоңырау шалушылар, егер сіз банктің бөлімшесіне қоңырау шалатын болсаңыз да, сізге ешкім телефон арқылы ақпарат бермейді, себебі бұл конфиденциалды ақпарат болып табылады деп ескертеді, тіпті банктің бөлімшесіне барған күннің өзінде алтын уақытыңызды жоғалтасыз деп сендіреді. Алаяқтар, осылайша сіздің онлайн немесе мобильдік банкингіңіз арқылы операция жүргізіп, ақшаны аударып жібере алады, сондай-ақ жалған кредит ресімдеп жіберуі де мүмкін немесе «банк» сіздің шотыңызды 180 күнге бұғаттап тастауы мүмкін деп сендіреді.

Қырағылығыңызды төмендету үшін алаяқтар сізді қорқыта бастайды немесе кенеттен ұтысқа ие болдыңыз немесе «пайызсыз кредиттер науқаны» түріндегі басқа «тосын сыйға» ие болдыңыз деп сендіруге тырысады.

КЕҢЕС: нағыз банк қызметкерлерінің әлеуметтік инженерия әдістерін меңгерген алаяқтардан айырмашылығы - сіздің бойыңызда қорқыныш, үрей, ашулану сияқты сезімдер тудырмайды және ешқашан картаңыздан басқа шотқа дереу ақша аударуды талап етпейді, кредит ресімдеуді немесе банкоматтан ақша алуды сұрамайды. Сіз қатыспаған ұтыс ойындары, байқауларға келсек, «батпан құйрық, айдаладағы жатқан құйрық» дегендей тегін ештеңенің де болмайтынын естен шығармаңыз.

№3 белгі. Алаяқтар психологиялық қысым жасап, өздеріне қажетті деректерді сұрайды

Ықтимал құрбандарын тек алаяқтар ғана асықтырады, олар құрбандарына талдау жасап, ойлануға мұрша бермейді. Бұл үшін қаскүнемдер адамдарды өз нұсқауларын дереу орындауға итермелеп, қорқытуды жалғастырады. Олар «шұғыл» деген сөзді бірнеше рет қайталайды.

Алаяқтар қандай сылтау айтса да, негізінде, олар сіздің картаңыз туралы ақпаратқа, әсіресе картаңыздың артқы жағындағы үш таңбалы кодқа, жарамдылық мерзіміне, ПИН-кодқа, сондай-ақ банктік қосымшаның паролі мен логиніне, код сөзіне, банктік хабарламалардағы кодтарға қызығушылық танытады.

КЕҢЕС: Егер ақшаңыздан айырылып қалмайын десеңіз және сіздің атыңызға «бөтен адамның» кредитін ресімдегенін қаламасаңыз, ешбір жағдайда дербес және төлем деректеріңізді ешкімге бермеңіз.

Ақшаға қатысты маңызды шешімдер шұғыл қабылданбайтынын естен шығармаңыз. Сабыр сақтап, сарапқа салып, өзіңізге ойлануға уақыт бөліңіз, банк саласын жақсы білетін мамандардың кеңесіне жүгініңіз. Банктің байланыс орталығына немесе ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің call-орталығына «1459» нөмірі бойынша қоңырау шалыңыз.

Сақ болыңыз және Fingramota.kz-пен бірге қаржылық сауаттылығыңызды арттырыңыз!

Ақтау қаласында «Халық қатысатын бюджет» жобасы іске қосылды.

Қала тұрғындарының назарына!

2023 жылдың 20 ақпанымен 10 наурызы аралығында «Халық қатысатын бюджет» жобасы бойынша өтінімдер қабылданады.

Кез келген адам қала аумағын дамыту мен абаттандыруға бағытталған өз идеясын ұсына алады. Егер сіздің бастаманыз дауыс беру процесінде қала тұрғындары тарапынан қолдау тапса, ол қалалық бюджет есебінен жүзеге асырылатын болады.

Халық қатысатын бюджеті шеңберінде келесі іс-шараларға өтінім қабылданады:

1) аумақты көгалдандыру;

2) тротуарларды жайластыру;

3) тротуарларды, пандустарды, арықтарды салу және жөндеу;

4) ортақ пайдалану орындарын құру, жөндеу және жарықтандыру (саябақтар, скверлер, жаяу жүргіншілер аймақтары және өзге де объектілер);

5) бордюрларды, брусчаткаларды, тіреуіш қабырғаларды жөндеу;

6) қоқыс тастайтын жерлерді жою;

7) ортақ пайдалану орындарында күркелер,

орындықтар, урналар және балалардың ойнауы және ересек тұрғындардың демалуы үшін жабдықтар мен конструкциялар орнату және жөндеу;

8) аула аумақтарында және ортақ пайдалану орындарында спорттық (жаттығу алаңдарын, футбол, баскетбол, волейбол алаңдарын), балалар ойын алаңдарын орнату, жөндеу және жарықтандыру.

Жобалық ұсыныстарға қойылатын талаптар:

Бір ұсыныс аясында қысқаша атау;

Ақтау қаласы әкімдігінің құзыретінде жүзеге асыру;

Бір автор-бір өтінім-бір нысан;

Ортақ пайдалану нысаны.

Жобалық ұсыныста шығыстардың болжамды сметалық есебі немесе/және баға ұсынысы, сондай-ақ фото суреті/эскизі/макеті/схемасы болуы қажет.

Қосымша сұрақтар бойынша байланыс телефоны:

8 (7292) 30-34-95.

ЖАЗЫЛУ – 2023

«МАҢҒЫСТАУ» газетіне

ЖАЗЫЛУ

Редакциядан жазылу – 4 037,00 теңге (Жеткізу қарастырылмаған)

Жеке тұлғалар үшін (қала/ауыл) Индекс 65492

1 жылға – 7 737,48 / 8 184,84 теңге

Заңды тұлғалар үшін (қала/ауыл) Индекс 15492

1 жылға – 12 537,48 / 12 984,84 теңге

20-48-34, 20-48-42

арқылы жазылуға болады

Сұрақтар бойынша: +7 778 145 90 93

А. БЕКМУРАТҚЫЗЫ

КАСПИЙДЕ ИХТИОЛОГИЯЛЫҚ бақылау жұмыстары жалғасады

Каспий теңізінде жыл сайын ихтиологиялық зерттеу жүргізіледі. Бұл жұмыстар биыл да жалғасын таппақ. «Жайық-Каспий» облысаралық бассейндік балық шаруашылығы инспекциясы инспекторларының мәліметінше, қолданыстағы заңнама шеңберінде 2022 жылы облыс көлемінде 8 табиғат пайдаланушының учаскесінде бақылап аулау жұмыстары жасалған. Жағалауда құрылған ау-құралдарға бекіре, күтім, кефаль, көксерке, ақбалық және майшабақтар түскен.

-Б

алықтардың салмағы өлшенген соң тірі күйде теңізге қайта жіберілді. Осылайша Каспийдегі биоресурстардың қай учаскеде қандай көлемде бар екендігі анықталады. Жинақталған мәліметтер мен фотосуреттер қазақстандық ғылыми-зерттеу институттарына жіберіледі. Ихтиологиялық бақылау жұмыстарының нәтижесі балық аулауға мемлекеттен квота бөлінуіне ықпал етеді. Алдағы уақытта табиғат пайдаланушылардың сұранысы бойынша осы квота көлемін ұлғайту үшін тиісті жұмыстар атқарылып жатыр, – деді Маңғыстау облыстық балық инспекциясы басқармасының басшысы Жақсығали Іздібаев.

Бұған дейін жасалған ихтиологиялық бақылау жұмыстарының нәтижесінде күтім балығы 2022 жылдың 16 қыркүйегінде министрліктің қаулысына сәйкес Қазақстанның қызыл кітабынан шығарылды, яғни аулауға рұқсат берілді. Сондай-ақ табиғат пайдаланушылардың сұранысы бойынша ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің №18-04/17 бұйрығына былтыр өзгеріс енгізіліп, диаметрі 0,3 миллиметрлік ауқұралымен аулауға рұқсат етілді.

Айта кетсек, Каспий теңізін Қазақстанның қызыл кітабына енгізілген су жануары – итбалық, Каспий тілтісі (каспийская минога), Каспий албырты (каспийская лосось), ақбалық (белорыбика), Волга көп аталықты майшабағы (Волжская многотычинковая сельдь) мекендейді. Олардың албырты кету қаупі бар, сол үшін аталған балықтарды аулауға заңмен тыйым салынған.

Маңғыстау облысының табиғат пайдаланушылары «Жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану туралы» заңға сәйкес арнайы құжаттарды жинайды. Рұқсат қағаздарын алған соң балық аулауға рұқсат беріледі.

Мұнайлы ауданы мәслихатының «Мұнайлы ауданы бойыншы 2023 жылға шетелдіктер үшін туристік жарнаның мөлшерлемелерін бекіту туралы» шешім жобасы 2022 жылы ашық НҚА.gov порталында және 09.12.2022 жылы «Мұнайлы ауданы әкімінің ресми сайтында жарияланғандығы туралы аудан тұрғындарының қаперіне береміз.

«Ақтау» ЖШС «ҚР Маңғыстау облысы Бейнеу ауданындағы Бейнеу кен орнының бір бөлігінде әктас-ұлутасты өндіру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары» қоршаған ортаны қорғау бөлімі бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдау өткізеді.

Қоғамдық тыңдау: 31.03.2023 жыл Бейнеу ауданы, Бейнеу а., Тәжиев көшесі, «Ақтау» ЖШС кеңсесі, сағат 10.00-де өтеді.

Қоғамдық тыңдауға шығарылған материалдармен ecoportal.kz сайтында танысуға болады.

Сараптама жүргізу жөніндегі мем.орган: МО табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы: https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/2?created_date=2021-10-25%20-%202021-10-29&lang=ru тел 87292431088

Тапсырыс беруші: «Ақтау» ЖШС, ЖСН 930440001144, тел: 87028733355

e-mail: aktaugeo@mail.ru

Әзірлеуші: «Ақтау-ГеоЭкоСервис» ЖШС, БИН: 110140002814, тел: 8 (7292) 43-86-77

email: aktaugeo@mail.ru

«Косбармаков А.К.» ЖК «ҚР Маңғыстау облысы, Бейнеу ауданындағы («А.Қ.Косбармаков» ЖК ауданы 1,9 га, 4,3 га, 10,86 га учаскелерінде) әктас-ұлутас өндіру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары» қоршаған ортаны қорғау бөлімі бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдау өткізеді.

Қоғамдық тыңдау: 31.03.2023 жыл. Бейнеу ауданы, Бейнеу а., Тәжиев көшесі, «Ақтау» ЖШС кеңсесі, сағат 11.00-де өтеді.

Қоғамдық тыңдауға шығарылған материалдармен ecoportal.kz сайтында танысуға болады.

Сараптама жүргізу жөніндегі мем.орган: МО табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы: https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/2?created_date=2021-10-25%20-%202021-10-29&lang=ru тел 87292431088

Тапсырыс беруші: «Косбармаков А.К.» ЖК, ЖСН 760110302272, тел: 87028733355

e-mail: aktaugeo@mail.ru

Әзірлеуші: «Ақтау-ГеоЭкоСервис» ЖШС, БИН: 110140002814, тел: 8 (7292) 43-86-77

email: aktaugeo@mail.ru

БҮЛ БОС ОРЫН СІЗДІҢ ЖАРНАМАҢЫЗҒА АРНАЛҒАН

ТЕЛЕФОН: 20-48-42

«Маңғыстау-Медиа» ЖШС-ға IT маманы қажет

Ақтау қаласы, 9-ша. 42/1, «Маңғыстау-Медиа» ғимараты.

Байланыс телефоны: 8 (7292) 20-48-34.